

Kanalizace v obci Rokytnice a záměr na vybudování nové tlakové kanalizace - informace pro občany

Vážení spoluobčané,

rádi bychom vám touto cestou informovali o záměru obce vybudovat v Rokytnici novou kanalizaci s vlastní čistírnou odpadních vod.

Kanalizace v obci už dosloužila.

V Rokytnici je jednotná kanalizační soustava, tedy dešťové vody ze střech a z cest jsou odváděny společně se splaškovými odpadními vodami (pod názvem „splaškové vody“ se rozumí všechny odpadní vody z domácností tj. odpady ze záchodů, z kuchyňských dřezů, vody z myček a praček, ale i odpadní vody z restaurací a školy a ostatních objektů v obci) společným kanalizačním potrubím. Vzhledem k tomu, musí být toto kanalizační potrubí vodotěsné, aby splašky z kanalizace neunikaly do půdy a neznečišťovaly podzemní vodu.

Kanalizace v Rokytnici se budovala postupně, první části stok vznikaly zatrubňováním příkopů betonovými potrubími v 30-tých letech minulého století. Od té doby se potom přidávaly další větve kanalizace tak, jak bylo potřeba pro rozvoj zástavby. Nejstarší úseky kanalizace jsou vybudovány z betonových trub, novější části potom z tub kameninových a nejnovější části jsou už plastového potrubí.

Stavební stav kanalizace už odpovídá letům provozu a údržba kanalizace vyžaduje v posledních letech stále vyšší náklady.

Vzhledem k tomu, že většina kanalizačních stok v obci je už starší jak 50 roků a je tedy po době životnosti, nechala obec v minulých letech pro zjištění skutečného stavu kanalizace zpracovat pasport kanalizace. A výsledek pasportu není radostný. V pasportu se konstatuje, že se v obci vyskytují úseky s rozpadlým potrubím, do mnoha úseků kanalizace vrůstají kořeny. Jsou tu úseky s propadeným dnem, tj. s protispádem. Těsnost kanalizace (až na malé výjimky nových úseků) není téměř žádná.

Musíme tedy konstatovat, že potrubí kanalizace v Rokytnici je v podstatě „po smrti“ a je to vidět názorně na fotografiích níže. Na fotografiích je zdokumentován stav naší kanalizace – kamerový průzkum z roku 2018.

A co víc? Na kanalizační síti máme dnes v Rokytnici 6 čerpacích stanic odpadních vod. Stáří těchto čerpacích stanic je od 15 do 30ti let. Zařízení je již zkorodované, opravy čerpadel stojí obec ročně nemalé peníze. V minulých dvou letech byla provedena výměna čerpadla na přečerpávací stanici na Kalafáši a nové

čerpadlo včetně rozvaděče bylo vyměněno i na ČS za garážemi u hřiště na Černém chodníku. Navíc při častých poruchách čerpacích stanic hrozí zaplavení přilehlých domů splašky, a to je riziko velmi nepříjemné. Rekonstrukce se bude muset v nejbližší době provést na jímce a čerpadlech hl.čerpací stanice. Jímka se po stavební stránce rozpadá, kovové části jímky jsou značně zkorodované a obě čerpadla jsou ještě původní. Minimálně k dnešnímu dni je tato hlavní ČS pasována na totální rekonstrukci.

Proč už kanalizace v obci dosloužila?

Příčin je několik. Potrubí betonová – zatrubněné příkopy – jsou uloženy poměrně mělce v silnici. Stále těžší vozidla působí na potrubí pod silnicí vibracemi. Navíc splašky jsou pro beton velmi agresivní a při postupné chemizaci domácností (používání agresivních čistících prostředků v koupelnách a kuchyních většinou s obsahem chloru, používání desinfekcí SAVEM, vypouštění alkalických vod z myček a horké vody z praček) se agresivita vod na beton stupňuje. Kameninová potrubí, kterých je však v obci poměrně méně než betonových, odolávají splaškům lépe. Ale bohužel kamenina je poměrně křehká, a pokud se při deštích do kanalizace dostane štěrk či kameny, glazura se postupně odře a nechráněné potrubí už odolává agresivním splaškům pramálo. Nejnovější úseky z trub z PVC odolávají chemii poměrně dobře. Ale bohužel PVC odolává velmi málo vysoké teplotě. A vody z pračky či myčky mají při vypouštění 70 až 90°C a v kanalizaci jsou za minutu či dřív. A to o moc neochladnou. Potrubí se potom u přípojek deformuje a přestává těsnit.

Komu tento stav vadí?

Špatný stav kanalizace vadí asi všem občanům, protože:

- na kanalizaci může kdykoliv dojít k havárii, tj. může dojít k propadům vozovky, k omezení odtoku v propadlém potrubí a tedy při dešti nebude voda dostatečně rychle odtékat, voda z nějaké části obce, může zaplavit vozovky a domy. To je, při dnešních bleskových povodních, docela velké riziko.
- kanalizace, která odvádí splašky, musí být vodotěsná a musí mít k tomu příslušný atest. A takový atest žádá autorizovaná zkušebna naší kanalizaci nevystaví a bylo by marné vynakládat prostředky na zkoušky vodotěsnosti, když předem podle pasportu víme, že potrubí prostě těsná nejsou. Avšak orgány ochrany vod mohou po obci předložení atestu vyžadovat a za odvádění splašků netěsnou kanalizací mohou obci uložit pokutu a stanovit termín nápravy. A pokud nebude oprava v termínu hotová, mohou nás pokutovat znovu. A ztrátu peněz z obecního rozpočtu kvůli pokutám a úplatám opět pocítí všichni občané Rokytnice.

Jaké jsou možnosti nápravy a musí se vůbec do kanalizace investovat?

Kanalizace je obecním majetkem a zákon o obcích nařizuje obcím o svůj majetek řádně pečovat. A to s péčí řádného hospodáře. S nápravou závadného stavu kanalizace se tedy začít musí co nejdříve, jinak hrozí v nejbližších letech závažné destrukce (propadání vozovek, snížení průtoknosti kanalizace, omezení odtoku při deštích, zplavování cest a možná i vyplavování domů). Tento stav kanalizace nechce vedení obce dopustit. Navíc případné vyhazování peněz ze pokuty by taky nesvědčilo o péči řádného hospodáře.

Možnosti nápravy jsou v podstatě pouze dvě.

1. Jít cestou neustálých oprav stávající kanalizace, tedy trpět neustálé rozkopávky obce, vynakládat ročně z rozpočtu peníze na opravy a mít neustálou nejistotu, zda je už hotovo. Obec nechala zpracovat kvalifikovaný odhad nákladů na kompletní rekonstrukci kanalizace a její zatěsnění vložkováním. Tato rekonstrukce však neřeší oddělení splaškové vody od dešťové. To by obecní rozpočet přišlo na cca 98,5 mil. Kč. Bohužel na opravy a rekonstrukce kanalizací nelze čerpat žádné dotace a tak by šla celá tato částka postupně z obecního rozpočtu.
2. Vybudovat v obci novou, tentokrát oddílnou kanalizační soustavu. Náklady na tuto stavbu kanalizace budou asi 111 mil. Kč, avšak stát, EU a Olomoucký kraj poskytují na tyto stavby dotaci ve výši min. 63,75%. Tedy z obecního rozpočtu by na stavbu kanalizace v Rokytnici šlo cca 40 mil. Kč. Výsledkem stavby bude zcela nová kanalizace se zaručenou životností 60 roků (taková životnost kanalizace je podmínkou pro získání dotace).

Jak je to s čistírnou odpadních vod?

V Rokytnici dnes žádnou čistírnu odpadních vod nemáme, odpadní vody dotečou kanalizací do budovy čerpací stanice (budova u trati) a odtud je **část odpadní vody** čerpána do Přerova. Co to znamená, že jen část?

Pokud neprší, tak do čerpací stanice přitékají jen splašky - asi 1,5 litrů za vteřinu - a tohle množství stihnou čerpadla do Přerova přečerpat. Pokud však začne pršet, tak do čerpací stanice přiteče několikanásobně vyšší množství vody a čerpadla už nestíhají všechnu vodu přečerpat. Co nestihnou čerpadla, přepadne z čerpací jímky pryč – do melioračního kanálu za obcí. Je pravdou, že do melioračního kanálu a do dalších příkopů (neboť míst, kde se splašky přelévají z kanalizace do přírody máme v Rokytnici celkem 5) se vylévají jen splašky, naředené dešťovou vodou, ale to není žádná polehčující okolnost. Znečištění totiž neobsahuje jen organické a anorganické polutanty, ale i viry a bakterie všech možných infekčních chorob a těm se i ve zředěných vodách daří výborně. A je jen otázkou náhody, zda se v takové infekční louži vykoupe vrabec, napije se toulavá kočka, a nebo se vyválí váš pes....

Vypouštění splašků, byť ředěných není v pořádku ani z hlediska platných zákonů, ale jelikož to byla v ČR dost rozšířená skutečnost, poskytl stát na tento stav generální pardon, tedy výjimku ze zákona. Ale tato výjimka pro takzvané „volné vypusti“ končí v roce 2022. Pak budeme muset všechny vypusti zrušit a čerpat do Přerova daleko více odpadní vody (tzv. mezní dešť). A nebo platit pokuty.

Za čerpání vod do Přerova platí obec cca 1,1 mil Kč za rok, ale pokud by se muselo po roce 2022 čerpat daleko více vody, tak by poplatek výrazně stoupl, protože pro přerovskou kanalizaci by to byla takzvaná balastní voda a ta se zpoplatňuje draže.

Proto obec uvažuje o stavbě vlastní moderní a energeticky nenáročné čistírny odpadních vod, čistírny takové, jejíž provoz by za rok nestál více, než dnešní „čerpání do Přerova“.

Druhořadá věc je pak, že vyčištěnou vodu nebudeme zbůhdarma vypouštět do Bečvy jako z ČOV v Henčlově, ale zavedeme ji do vodoteče nad horním rybníkem Záborkou a přes tento rybník, který bude revitalizován pak poteče do Návesního rybníku a teprve až potom do Bečvy. Tím zadržíme dost vody v krajině okolo obce a doplníme vodu po revitalizaci i do Návesního rybníku. Denně takto zavedeme do krajiny cca 80-100m³ vyčištěné vody.

Jakou by to mělo výhodu? No hlavně tu, že náklady na čistírnu by měla obec pod kontrolou, zatímco poplatky do Přerova obec pod kontrolou nemá a pokud se budou zvyšovat, tak se s tím bude muset obec jen a jen smířit.

Kolik to bude stát? Kvalifikovaný odhad nákladů na čistírnu odpadních vod, ze které bude vytékat do horního rybníka naprosto čistá a desinfikovaná voda je cca 30 mil. Kč. Ale i na tuto stavbu poskytuje stát, EU a Olomoucký kraj dotaci ve výši min. 63,75% - tedy z obecního rozpočtu se za čistírnu zaplatí 11 mil. Kč.

Celkem bude tedy obec stát stavba nové kanalizace s ČOV 40 a 11 = 51 mil. Kč. Zbytek nákladů uhradí EU, stát prostřednictvím MZe a SFŽP a Olomoucký kraj. Předpoklad je, že obec zaplatí z rozpočtu cca 31 mil. a na 20 mil. si vezme úvěr.

V současné době banky nabízí pro obce úrokové sazby na úvěry kolem 0,6% a je možné je zasmluvnit s čerpáním až 2 roky dopředu.

Jaký bude postup?

Obec nechá zpracovat projektovou dokumentaci na stavbu nové kanalizace a ČOV. K projektové dokumentaci bude nutno získat veškerá nutná povolení, vyjádření správců sítí v obci a stanoviska všech orgánů a organizací státní správy. Některá stanoviska od rozhodujících orgánů státní správy (tj. od referátu životního prostředí magistrátu města Přerova, od odborného pracoviště Krajské hygieny v Přerově a od Povodí Moravy s. p. v Brně) už obec k záměru výstavby nové oddílné kanalizace získala. A vyjádření jsou kladná, podporující tento záměr.

S projektovou dokumentací a všemi kladnými stanovisky požádá obec o stavební povolení a zároveň o přidělení dotačních peněz. A pokud příslib dotace obec obdrží, zahájí výběr zhotovitelské stavební firmy a vlastní přípravu stavby.

Vše bychom chtěli načasovat tak, aby se se stavbou začalo na podzim v roce 2022.

Jak to tedy bude vypadat konkrétně?

V obci bude postavena tlaková splašková kanalizace. Proč tlaková? Těch důvodů je hned několik, ale ten hlavní jsou peníze. Obec si nechala zpracovat kvalifikovaný propočet nákladů na stavbu gravitační (taky se někdy říká hloubkové nebo spádové) kanalizace. A náklady by byly oproti stavbě tlakové kanalizace o 45,75 mil. vyšší. A na to už obec nemá a to hlavně proto, že dotace se přiznává pouze z uznatelných nákladů a v případě stavby gravitační kanalizace by byla velká část nákladů tzv. neuznatelných, resp. by se už nevměstnala do limitu 90000,- Kč na jednoho obyvatele. Stavba gravitační kanalizace je pro obecní rozpočet prostě nedosažitelná.

Druhým „hlavním“ důvodem je skutečnost, že zatímco u tlakové kanalizace platí stát i náklady na přípojky občanům a realizuje je stavební firma, kterou platí obec a stát, tak u gravitační kanalizace si musí přípojku na kanalizaci zaplatit každý občan sám a nejedná se o malé peníze. Cena desetimetrové přípojky se při hloubce 3 m a nutnosti křížit plyn a vodu, což tak většinou je, může vyšplhat k 50 tisícům).

Třetím důvodem je provádění stavby, protože zatímco u gravitační kanalizace se bude muset postupně rozkopat celá obec, hlavně tedy všechny cesty, tak u tlakové kanalizace se bude velká část tras provádět bezvýkově, tedy řízenými protlakly. To stavbu výsledně zlevní, zrychlí a navíc nebude nutno budovat takové množství objížděk, jako u stavby gravitační kanalizace.

Čtvrtým důvodem je realizace přípojek občanů. Pokud je dnes přípojka kanalizace směřována do dvora, tak při gravitační kanalizaci je téměř nemožné přípojku přeměřovat do ulice (rozkopat průjezd, který ani někdy mnohdy není a pokud je spád do dvora, tak se dostaneme do značných hloubek výkopu. A to všechno je komplikované, drahé a mnohdy skoro nerealizovatelné). Přípojku tlakové kanalizace, je to potrubí tloušťky 6 cm (je to podobné platové černé potrubí jako na čerpadlo do studny nebo na závlahu), je možno úplně jednoduše převést sklepem na závěsech, a nebo pod základy domu protlačit. Je to jednoduché, nekomplikované a celkem levné. No, pro občana vlastně zadarmo – platí to obec a stát.

A neposledním důvodem jsou náklady na provoz čistírny odpadních vod. Zatímco tlakovou kanalizací přitékají do čistírny jen neředěné splašky s velkým obsahem živin, takže čistící bakterie v čistírně si pochutnají a krásně se množí, gravitační kanalizací vždy přitéká i podíl balastních vod – ať ž nátok podzemní vody nebo přítok dešťů z nedůsledně oddělených rýn. Čistící bakterie v čistírně pak dostávají potravu řídkou, množí se pomalu a nestihnou „požrat“ všechno znečištění.

Takže vlastně tlaková kanalizace (tlakovka) je pro nás jediným vhodným řešením.

Jak se to všechno dotkne občana Rokytnice a co se bude dít v domech?

V každé nemovitosti musí být instalována domovní tlaková stanice odvodu odpadních vod. Náklady na zabudování této stanice i náklady na provoz této stanice budou plně v nákladech obce, stanice zůstane po celou kareční dobu majetkem obce, která bude ručit za její chod.

Instalace stanice bude spočívat v zabudování čerpací šachty do s majitelem domu dohodnutého místa a to buď do zelených ploch, trávníku (*obrázek příkladů umístění čerpací stanice*):

nebo zpevněných ploch, chodníků či vozovek (obrázek příkladů umístění čerpací stanice):

Součástí instalace je spínací skříňka, ve které je systém řízení, **umožňující vysílat hlášení o chodu čerpací stanice do tří mobilních telefonů a na dispečink provozu do obecní ČOV** a podružný elektroměr, který eviduje spotřebu elektrické energie pro čerpání odpadních vod.

Úhrada nákladů za spotřebu elektřiny bude 1 x ročně z rozpočtu obce jako provozní náklad kanalizace.

Veškeré náklady s provozem domovní tlakové stanice odvodu odpadních vod (případné úpravy a náklady na údržbu) budou rovněž hrazeny z rozpočtu obce jako provozní náklad kanalizace. Jedinou povinností majitele nemovitosti bude 2 x ročně umožnit vstup oprávněné osobě provozovatele, tedy obce, k provedení kontroly a provedení údržby zařízení. Stavba domovní tlakové stanice odvodu odpadních vod bude provedena autorizovanou a certifikovanou firmou. Před zahájením stavby bude místo stavby zdokumentováno a nafoceno za účasti technického dozoru investora a po ukončení stavby bude místo stavby předáno majiteli nemovitosti v bezvadném (tedy bez vad a nedodělků) stavu. Pro vznik případných škod se vyžaduje, aby firma, která bude stavbu domovní tlakové stanice odvodu odpadních vod realizovat měla uzavřenu pojistku pro případ vzniku škod na výši mim 50 mil. Kč.

Musím mít domovní tlakovou stanici odvodu odpadních vod na svém pozemku?

Nemusíte, pokud je to možné může být tato stanice umístěna na veřejném pozemku (třeba před vraty), ale potom musí být delší přípojka od domu a stanice hlubší. Umístění bude záležet na domluvě s projektantem, který každého občana v obci osobně navštíví.

Musím se na obecní tlakovou kanalizaci vůbec připojit?

Pro někoho bohužel, pro přírodu a životní prostředí však bohudík, ano. Ukládá to platná legislativa. A to pod pokutou. Stávající přípojka na kanalizaci už bude po realizaci tlakové kanalizace v obci brána pouze jako dešťová větev a splašky už do ní patřit nesmějí.

Jaká bude tedy hlavní povinnost občana, napojeného na kanalizaci?

1. Řádně oddělit na odtoku z domu dešťové vody od splaškových – do domovní tlakové stanice odvodu odpadních vod dešťová voda nepatří. Zaprvé by se nátok na čistírnu ředil, ale hlavně byste se nedoplatil účtů za elektřinu. Obvyklý náklad na elektřinu pro čtyřčlennou rodinu se pohybuje od 200 do 300 Kč za rok, podle sazby a podle toho, zda je osazeno čerpadlo třífázové nebo jednofázové. A to obec každému 1x ročně bez problému proplatí. Pokud se ale čerpadlo roztočí při každém deštičku, tak budou náklady za spotřebovanou elektřinu v tisících a to už asi bude předmětem diskuze. Prostě do domovní tlakové stanice odvodu odpadních vod se musí napojit jen vody ze záchodu z kuchyně a koupelny, z pračky a myčky. Střešní svody se nechají odtékat tak, jak odtékají doposud.
2. Řádně platit stočné, předpokládá se, že bude po dokončení stavby cca 32,50 za 1 m³ vypouštěné odpadní vody. Pro každého to bude tedy asi 35 m³ za rok x 32,50 = 1137,50 za rok.
3. Umožnit kontrolu domovní tlakové stanice odvodu odpadních vod odbornou firmou 2x ročně (přitom se bude 1 x za 10 let měnit čerpadlo a repasovat elektrozařízení – opět to bude platit obec jako provozní náklad kanalizace).
4. Podepsat souhlas s umístěním obecního zařízení (domovní tlakové stanice odvodu odpadních vod bude a zůstane majetkem obce) na svém pozemku, tj. souhlasit se zavkládáním věcného břemene na toto zařízení na svém pozemku.

Tak to je asi jako prvotní informace vše, doufáme, že jsme vás informaci příliš nezahltili.

Během zpracování projektu bude uspořádána veřejná schůze pro všechny občany, na které bude projektant odpovídat na veškeré konkrétní dotazy majitelů nemovitostí. O termínu této schůze (bude to patrně několik schůzí, pořádaných po jednotlivých ulicích) budete včas informováni.

Pokud, však máte nějaké urgentní dotazy, sdělení či pochybnosti, můžete se už nyní, nezávisle na vedení obce, obracet na vedoucího projektanta stavby na níže uvedeném kontaktním telefonním čísle a mailu

Kontakt:

IROP OLMOUC

**Ing. Jan Rozsival,
hlavní inženýr projektu**

tel.: 602 633 982

mail: rozsival@irop-olomouc.cz